

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 7Csp/11/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8320200686
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Tomášová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2021:8320200686.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Tomášovou v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna č. 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtna č. 48, 811 07 Bratislava, proti žalovanej: O. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX K. Č.. XX, zast. JUDr. Kristínou Tomkovou, advokátkou so sídlom 067 31 Udavské č. 391, o zaplatenie sumy 3 533,04 eur s prísl., takto

rozhodol:

Súd konanie v časti o zaplatenie istiny vo výške 995,60 eur a nákladov spojených s vymáhaním pohľadávky vo výške 309,12 eur s príslušenstvom z a s t a v u j e.

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3 574,31 od 26.07.2017 do 09.01.2018,
zo sumy 3 325,41 eur od 10.01.2018 do 13.02.2018,
zo sumy 3 200,96 eur od 14.02.2018 do 27.03.2018,
zo sumy 3 076,51 eur od 28.03.2018 do 26.04.2018,
zo sumy 2 952,06 eur od 27.04.2018 do 28.05.2018,
zo sumy 2 887,61 eur od 29.05.2018 do 25.06.2018,
zo sumy 2 703,16 eur od 26.06.2018 do 26.07.2018,
zo sumy 2 578,71 eur od 27.07.2018 do 23.08.2018,
zo sumy 2 454,26 eur od 24.08.2018 do 25.09.2018,
zo sumy 2 329,81 eur od 26.09.2018 do 25.10.2018,
zo sumy 2 205,36 eur od 26.10.2018 do 27.11.2018,
zo sumy 1 956,46 eur od 28.11.2018 do 30.01.2019,
zo sumy 1 832,01 eur od 31.01.2019 do 26.02.2019,
zo sumy 1 707,56 eur od 27.02.2019 do 01.04.2019,
zo sumy 1 573,11 eur od 02.04.2019 do 29.04.2019,
zo sumy 1 458,66 eur od 30.04.2019 do 30.05.2019,
zo sumy 1 334,21 eur od 31.05.2019 do 30.06.2019,
zo sumy 1 200,76 eur od 01.07.2019 do 31.07.2019,
zo sumy 1 085,31 eur od 01.08.2019 do 08.09.2019,
zo sumy 960,86 eur od 09.09.2019 do 07.10.2019,
zo sumy 836,41 eur od 08.10.2019 do 06.11.2019,
zo sumy 711,96 eur od 07.11.2019 do 05.12.2019,
zo sumy 587,51 eur od 06.12.2019 do 07.01.2020,
zo sumy 463,06 eur od 08.01.2020 do 06.02.2020,
zo sumy 338,61 eur od 07.02.2020 do 10.03.2020,
zo sumy 214,16 eur od 11.03.2020 do 13.04.2020,
zo sumy 89,71 eur od 14.04.2020 do 14.05.2020 a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobu vo zvyšnej časti z a m i e t a.

Žalovanej voči k žalobcovi p r i z n á v a náhradu trov konania v rozsahu 80 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Pôvodný žalobca Všeobecná úverová banka, a.s. podal dňa 27.02.2020 na tunajšom súde žalobu, ktorou žiadal zaviazať žalovanú na zaplatenie sumy 3 533,04 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 26.07.2017 do zaplatenia a uložiť jej povinnosť nahradiť trovy konania.

Podanie žaloby odôvodnil tým, že jeho právny predchodca spol. Consumer Finance Holding, a.s., ktorý zanikol zlúčením so žalobcom, uzatvoril so žalovanou dňa 19.06.2016 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanej pôžičku vo výške 6 063,31 eur. Žalovaná mala splácať pôžičku v pravidelných 120 mesačných splátkach v sume 124,45 eur a to až do zaplatenia celkovej sumy pôžičky 14 934,- eur. Žalovaná z poskytnutej sumy uhradila čiastku vo výške 5 475,80 eur.

Nakoľko sa žalovaná dostala do omeškania so splácaním splátok, žalobca listom zo dňa 25.05.2017 - predžalobná upomienka, vyzval žalovanú k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol žalovanej dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Zároveň žalovanú upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, bude oprávnený úver zosplatiť. Ku dňu 19.07.2017 žalobca úver zosplatiť, o čom bola žalovaná informovaná listom zo dňa 20.07.2017. Celkový dlh je tak vo výške 3 533,04 eur. V konaní si uplatňuje na nárok na zaplatenie nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 309,12 eur a neuplatňuje nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 565,65 eur.

2. Pôvodný žalobca dňa 04.09.2020 na tunajšom súde podal návrh na zmenu strany sporu - žalobcu, na spol. Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154. Podanie návrhu odôvodnil tým, že pohľadávka voči žalovanému bola postúpená na nového veriteľa a to spol. Intrum Slovakia s.r.o.

Uznesením č.k. 7Csp/11/2020-79 zo dňa 09.09.2020 tunajší súd pripustil aby do konania na miesto žalobcu vstúpila spol. Intrum Slovakia s.r.o. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 07.10.2020.

3. Žalobca dňa 11.11.2020 zobral žalobu čiastočne späť pokiaľ sa jednalo o uplatnený nárok na zaplatenie sumy 995,60 eur a to z dôvodu, že žalovaná uhradila dňa 08.01.2020 sumu 124,45 eur, dňa 07.02.2020 sumu 124,45 eur, dňa 11.03.2020 sumu 124,45 eur, dňa 14.04.2020 sumu 124,45 eur, dňa 15.05.2020 sumu 124,45 eur, dňa 26.06.2020 sumu 124,45 eur, dňa 21.08.2020 sumu 124,45 eur a dňa 07.10.2020 sumu 124,4 eur. Zároveň zobral žalobu späť aj pokiaľ sa jednalo o uplatnený nárok na zaplatenie poplatkov - nákladov vo výške 309,12 eur spolu s úrokom z omeškania.

Podľa § 145 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

V danej právnej veci žalobca zobral žalobu čiastočne späť ešte pred prvým pojednávaním vo veci samej v časti uplatneného nároku na zaplatenie istiny vo výške 995,60 eur a nákladov spojených s vymáhaním pohľadávky vo výške 309,12 eur s prísl., súd preto žalovanú o súhlas s čiastočným späťvzatím žaloby nežiadal a konanie čiastočne zastavil tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

4. Žalovaná podanú žalobu žiadala zamietnuť.

5. Súd sa oboznámil so žalobou a jej prílohami a to Zmluvou o spotrebiteľskom úvere, prežalobnou upomienkou, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, výpisom z účtu žalovanej, písomnými vyjadreniami strán sporu a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., ako pôvodný veriteľ a žalovaná ako klient uzatvorili dňa 08.06.2016 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX pri výške poskytnutej pôžičky 6 063,31 eur.

Žalovaná sa zaviazala úver splatiť v 120 splátkach pri výške splátky 124,45 eur s poistením - poistenie 3,51 eur. Ročná úroková sadzba bola vo výške 23,06 %. Výška RPMN bola 23,06 %, priemerná hodnota RPMN 16,33 %, odplata 23,06 %. 1. splátka bola splatná dňa 20.07.2015 a každá ďalšia k 20. dňu v mesiaci. Termín končenej splatnosti bol 06/2025. Celková suma k zaplateniu bola 8 449,49 eur.

7. Predžalobnou upomienkou zo dňa 25.05.2017 vyzval právny predchodca žalobcu žalovanú na zaplatenie sumy 373,35 eur a to do 05.07.2017 a informoval ju o svojom práve úver zosplatiť v prípade ak nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 03/2017.

8. Právny predchodca žalobcu žalovanú oznámením zo dňa 20.07.2017 informoval o tom, že dlh z úverovej zmluvy sa stal splatným v celom rozsahu naraz a výška dlhu je 6 211,52 eur.

9. Z prehľadu splátok a úhrad súd zistil, že žalovaná na splátkach pôžičky uhradila celkovo finančné prostriedky vo výške 5 475,80 eur, pričom sumu 2 489,- eur uhradila pred vyhlásením okamžitej splatnosti celého úveru a zvyšnú sumu 2 986,60 eur uhradila do 06.12.2019.

Celkovo žalovaná titulom uzatvorenej spotrebiteľskej zmluvy uhradila finančné prostriedky vo výške 6 471,40 eur (5 475,80 eur + 995,60 eur).

10. Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe uviedla, že s veriteľom uzavrela zmluvu o spotrebiteľskom úvere a jej súčasťou nebol splátkový kalendár. Má za to, že zmluva neobsahuje povinné náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ich výpočet. Zmluva tiež obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a to v časti, kde je ustanovené vyhlásenie spotrebiteľa, že sa oboznámil so zmluvnými podmienkami. Podľa zmluvy mala uhradiť celkové náklady 8 449,49 eur, čo je v rozpore s dobrými mravmi. V ďalšom uviedla, že zmluva o úvere a všeobecné podmienky poskytnutia sú formulárové, na predtlačných tlačivách sa menia len údaje o spotrebiteľoch a výške poskytnutého úveru. Zmluva tiež neobsahuje údaj o výpočte RPMN a vzorec pre výpočet, predmetná zmluva je teda bezúročná a bez poplatkov. Poukázala, že žalobca ani nepreukázal doručenie oznámenia o zosplatení úveru.

11. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že pokiaľ sa jedná o skutočnosti namietané žalobkyňou, poukázal na Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 vo veci U.-XX/XX, podľa ktorého rozloženie splátok v členení na istinu, úrok a poplatky priamo v základných náležitostiach úverovej zmluvy predstavuje rozpor s požiadavkou stručnosti, prehľadnosti, určitosti a zrozumiteľnosti základných náležitostí úverovej zmluvy. Poukázal, že vzorec pre výpočet RPMN je uvedený v zmluvných podmienkach, ktoré sú súčasťou zmluvy. V ďalšom uviedol, že nakoľko bola žalovaná preukázateľne v meškaní viac ako 90 dní, predžalobnou upomienkou bola upozornená na možnosť zosplatenia pohľadávky. Túto písomnosť žalovaná prevzala dňa 31.05.2017. Keďže žalovaná neuhradila dlžnú sumu, vyhlásil ku dňu 19.07.2017 okamžitú splatnosť úveru. Oznámenie o zosplatení bolo zaslané žalovanej dňa 20.07.2017.

12. Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. g) Zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

Podľa § 7 ods. 1 citovaného Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru

povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 7 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

Podľa § 9 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov,
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

Podľa § 11 ods.1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,
- f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
- g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

Podľa § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods.1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

13. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

14. Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 559 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, splnením dlh zanikne. Dlh musí byť splnený riadne a včas.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

15. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia č.87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

16. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzavretá zmluva o pôžičke, pričom táto zmluva je zároveň zmluvou spotrebiteľskou. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred

určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmlúvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovanej prívodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmlúvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmlúvách, ďalej len „smernica“).

Nepochybne uzatvorená zmluva je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmlúvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

17. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzatvorená zmluva o pôžičke, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalovanému bola poskytnutá pôžička vo výške 6 063,31 eur, ktorú sa zaviazala splatiť formou pravidelných mesačných splátok vo výške 124,45 eur pri počte splátok 120. Žalovaná titulom splatenia pôžičky uhradila už celú istinu úveru vo výške 6 063,31 eur, pričom sumu 2 489,- eur uhradila pred vyhlásením okamžitej splatnosti úveru, sumu 2 986,80 eur uhradila pred postúpením pohľadávky, sumu 248,90 eur uhradila žalobcovi po postúpení pohľadávky a sumu 338,61 uhradila počas súdneho konania. Nad rámec istiny poskytnutej pôžičky uhradila sumu 408,39 eur.

18. Uzavretá zmluva o pôžičke je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch; uzavretá úverová zmluva nie je vylúčená z pôsobnosti citovaného zákona (§1 ods. 2 zákona). Právny predchodca žalobcu bol právnickou osobou, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytovala spotrebiteľské úvery a žalovaná je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Nakoľko zmluva uzavretá medzi stranami sporu má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) zák. č. 129/2010 Z.z., musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z.

19. Prístupujúcu ku skúmaniu jednotlivých obsahových náležitostí zmluvy, súd zistil, že v zmluve o pôžičke absentuje povinný údaj v zmluve § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských a to údaj o dobe trvania zmluvy. Takýto údaj v zmluve nie je vôbec obsiahnutý. Zákonodarca určil túto náležitosť v právnom predpise jasne doba trvania zmluvy a nie, aby si to musel spotrebiteľ nejakým spôsobom vyvodzovať z viacerých údajov a okrem toho zákon jednoznačne uvádza, že ďalšou povinnou náležitosťou zmluvy je aj údaj o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, teda rozlíšil pojmy doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti.

Pozri rozhodnutie Krajského súdu v Ž. sp. zn. XCo/XXX/XXXX zo dňa 27.02.2018, Krajského súdu v H. sp. zn. XCo/XXX/XXXX zo dňa 21.02.2018, Krajského súdu v K. sp. zn. XCo/XXX/XXXX zo dňa 21.01.2019.

Krajský súd v K. vo svojom rozhodnutí sp. zn. XXCo/XX/XXXX zo dňa 24.04.2019 uviedol: „ Počet splátok teda nemožno stotožniť s konečnou splatnosťou úveru, a preto pri písmene f) citovaného zákona iný výklad než ten, že konečná splatnosť úveru a doba trvania zmluvy musí byť určená dátumovo neprichádza do úvahy.“

20. V uzatvorenej zmluve o spotrebiteľskom úvere nie je ani uvedená konečná splatnosť pôžičky, teda nie je naplnená dikcia § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch. Konečná splatnosť je v zmluve uvedená 06/2025.

Jednou z obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je údaj o konečnej splatnosti úveru. Pokiaľ je súčasťou dojednanie, že dlžník je povinný splácať úver do okamihu úplného uhradenia čerpaného úveru vrátane príslušenstva, takéto dojednanie nezodpovedá zákonnej požiadavke. Na základe uvedeného možno konštatovať, že údaj o konečnej splatnosti úveru v zmluve absentuje. Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne, a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť.

Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch a jeho vyššie uvedených ustanovení je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v G. G. zo dňa 19.9.2012, sp. zn. XXCo/XXX/XXXX).

Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne, a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť. Význam uvedenej zmluvnej náležitosti súvisí aj s ďalšími nárokmi veriteľa vyplývajúcimi zo zmluvy o úvere. Súd pripomína, že v zmysle ustálenej súdnej praxe (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. X Q. XXX/XX, rozsudok Krajského súdu v Ž. zo dňa 19.11.2013, sp. zn. XCo/XXX/XXXX, rozsudok Krajského súdu v K. zo dňa 30.05.2012, sp. zn. XCo/XX/XXXX, rozsudok Krajského súdu v Ž. zo dňa 25.02.2014, sp. zn. XCo/XXX/XXXX) veriteľovi prislúchajú zmluvné úroky ako odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov do splatnosti úveru, po jeho splatnosti má nárok na úrok z omeškania. Uvedený údaj preto slúži na rozlíšenie, dokedy je dlžník povinný platiť zmluvné úroky a odkedy úroky z omeškania.

21. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Tento výklad dopadá aj na zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle citovaného zákona s poukazom na § 1 ods. 8 Zákona č. 129/2010 Z.z., kde je vyjadrená subsidiarita Občianskeho zákonníka, ako aj subsidiarita osobitných predpisov. Podstatou spotrebiteľskej ochrany je, že sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho dodávateľa, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednanie pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany slabšej strany (spotrebiteľa a to údaj o výške splátky, o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

Práve z vyššie uvedeného dôvodu bol prijatý aj zákon č. 129/2010 Z. z. a ustanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia vyššie uvedenej faktickej nerovnováhy bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie ako pri nespotebiteľskej úverovej zmluve posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy. Niektoré ustanovené náležitosti zákonodarca v prospech

ochrany spotrebiteľa preferoval až do takej miery, že ich neuvedenie v písomnej forme sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatnosťou úveru ako sankciou pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon a tým spotrebiteľa vystavuje nerovnému postaveniu.

22. Súd tiež konštatuje, že nie je možné v danej veci riadne posúdiť ani to, či právny predchodca žalobcu pri uzatváraní úverovej zmluvy so žalovanou sa náležite zaoberal skúmaním bonity žalovanej, keďže uvedené zo Zmluvy o úvere nevyplýva. Nebolo preukázané, či jej príjem a nevyhnutné výdavky na živobytie by jej umožňovali plniť si povinnosti podľa úverovej zmluvy, t. j. splácať ho pravidelnými mesačnými splátkami.

Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka sa aj Súdny dvor EÚ uvedeným zaoberal (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53).

Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať.

Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii.

Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť.

Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (tj. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrované deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

Podľa rozsudku KS v K. sp. zn. XXCo/XX/XXXX - V súvislosti so zisťovaním bonity spotrebiteľa odvolací súd poukazuje na doplňujúci návrh, ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 129/2010 Z.Z. v ktorom sa okrem iného uvádza: „Zámer finančného sprostredkovateľa je často presvedčiť nebonitného klienta, ktorý má problémy s kontrolou vlastných finančných tokov a hospodárením, aby pristúpil na úver, u ktorého je v mnohých prípadoch zjavné, že ho spotrebiteľ nebude vedieť splácať. Finančný sprostredkovateľ je motivovaný zanedbať povinnosť skúmania spotrebiteľovej schopnosti splácať úver vidinou peňažnej prémie za sprostredkovanie a subjekt poskytujúci úver si je vedomý, že v prípade neschopnosti splácať majetok môže siahnuť za pomoci štátneho donútenia na majetkové hodnoty dlžníka, napríklad obydlie. Prípadný argument zo strany veriteľa, že exekúcia majetku u nebonitných klientom je prirodzeným následkom nedodržania povinnosti splácať úver neobstojí. Je tak z dôvodu, že v prípade hrubého porušenia povinnosti skúmať spotrebiteľovu schopnosť splácať úver veriteľom z dôvodu vidiny majetkových hodnôt spotrebiteľa vstupuje veriteľ do zmluvného vzťahu v zlej viere (malé fide), keďže si je dopredu vedomý toho, že spotrebiteľ pri svojej úrovni bonity s veľkou

pravdepodobnosťou nebude môcť splácať úver. Veriteľ si je teda vedomý faktu, že hlavnou časťou zmluvného plnenia, ktorú od spotrebiteľa obdrží nebudú splátky úveru, ale poplatky za omeškanie platieb a uspokojenie z majetkových hodnôt spotrebiteľa v dôsledku spotrebiteľovej platobnej neschopnosti. .... Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch možno považovať povrchné skúmanie schopnosti splácať úver bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa v rozpore s odbornou starostlivosťou alebo účelové použitie dokladov o platobnej schopnosti spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej bonity spotrebiteľa, ako tomu v skutočnosti je, aby mu bol poskytnutý väčší úver, ako je schopný splácať. Keďže žalobca súdu žiadne doklady o skúmaní bonity žalovaného nepredložil, je zrejmé, že vyššie uvedeným spôsobom zodpovedajúcim odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity dlžníka žalobca nepostupoval (nezaujímali ho skutočné výdavky žalovaného a ich preukázanie a to, či po ich úhrade má dostatočnú finančnú rezervu na splácanie úveru a nevykonal ani ilustráciu v prístupných registroch). V zmluve sa sice uvádza, že žalovaný má príjem 380,00 € a výdavky 0,00 € ale tieto údaje neboli doložené žiadnymi dokladmi.“

Krajský súd v K. vo svojom rozhodnutí sp. zn. XXCo/XXX/XXXX zo dňa 28.05.2020 uviedol: „ Žalobca v konaní na súde prvej inštancie ako aj v podanom odvolaní poukázal na to, že pri skúmaní bonity vychádzal jednak zo Žiadosti o poskytnutie spotrebného úveru, reportu J. poisťovne a z B. reportu, avšak z týchto listín žalobca nemohol úplne zistiť finančnú situáciu na strane žalovaných. Vzhľadom na uvedené odvolací súd uvádza, že z uvedených listín a registrov nemohol žalobca ako veriteľ zistiť celkovú finančnú situáciu žalovaných, teda takýto postup žalobcu nemožno považovať za skúmanie bonity. Odvolací súd uvádza, že v prípade, ak by aj uvedené konanie žalobcu považoval za skúmanie bonity žalovaných, toto konanie by nebolo možné považovať za náležité skúmanie bonity s odbornou starostlivosťou, pretože bez toho, aby žalobca skúmal aj iné aspekty a okolnosti na strane žalovaných, ako napr. ich celkovú zadlženosť, počet vyživovacích povinností, mesačné výdavky, výdavky na zabezpečovanie ubytovania, stravy, atď., teda žalobca si nemohol utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovaných potrebnej pre posúdenie ich schopnosti splácať dlh zo zmluvy. Z uvedeného teda možno konštatovať správny záver súdu prvej inštancie o nesplnení si povinnosti žalobcom o nepreukázaní odbornej starostlivosti posúdenia schopnosti žalovaných splácať úver. Odvolací súd záverom poukazuje na to, že pre posúdenie splnenia povinnosti ustanovenej v § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ (žalobca) pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity spotrebiteľa.“

Súd v danej právnej veci nemal za preukázané, žeby právny predchodca žalobcu vôbec skúmal bonitu žalovanej, aby vyžadoval od žalovanej preukázanie skutočností týkajúcich sa jej schopností predmetný úver splácať dohodnutými pravidelnými mesačnými splátkami, resp. žeby skúmal jej bonitu tak ako jeho oprávnenie vyplýva z § 7 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Teda z dokladov predložených žalobcom nevyplýva, že by veriteľ zisťoval výdavky či iné záväzky žalovanej pri komplexnom posúdení schopnosti splácať predmetný úver, teda konal v rozpore s prístupom starostlivého hospodára.

23. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver formou pôžičky je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. b) a § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

24. Vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého spotrebiteľského úveru žalovanej, tak ako to súd vyššie konšatoval, žalovaná bola tak na istine úveru povinná zaplatiť sumu 6 063,31 eur, teda sumu, ktorá jej bola zo strany veriteľa reálne poskytnutá. Žalovaná už pôžičku splatila v celom rozsahu, pričom jej zvyšnú časť vo výške 338,61 eur uhradila počas prebiehajúceho súdneho konania a v tejto časti konanie bolo zastavené.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, preto nárok žalobcu na zaplatenie zvyšnej istiny úveru súd považoval za nedôvodný a v tejto časti žalobu zamietol.

Žalovaná sa s plnením peňažného záväzku dostala do omeškania, preto súd žalovanú zaviazal aj na zaplatenie úroku z omeškania v zákonnej výške 5 % ročne a to odo dňa nasledujúceho po uplynutí dodatočnej lehoty na plnenie určenej veriteľom, t.j. odo dňa 26.07.2017 do zaplatenia celej dlžnej, pričom zohľadnil aj všetky úhrady žalovanej realizované po vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, tak ako je

uvedené vo výrokovej časti rozsudku. Súd vychádzal z predloženého výpisu z účtu žalovanej, v ktorom sú zaznamenané úhrady žalovanej, teda ich výška a dátum úhrady.

25. Súd pre úplnosť poukazuje, že zmluva o pôžičke v časti dojednanej výšky ročnej úrokovej sadzby je neplatná a to aj pre rozpor daného dojednania s dobrými mravmi.

Dobrymi mravmi (bonimores), ktoré sú používané ako kritérium, u ktorého je daný osobitný záujem na ich dodržiavaní, nie sú zákonom definované. V súdnej praxi sú všeobecne posudzované ako obvyklé, poctivé a spravodlivé správanie sa, pričom sú dôležité predovšetkým všetky okolnosti, za ktorých bol právny úkon uzatvorený. Ich obsah spočíva v uvedenom mimoprávnom súbore pravidiel chovania, ktorý je všeobecne uznávaným vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi a rešpektuje právne princípy spoločenského poriadku. V rozpore s dobrými mravmi je právny úkon vtedy, ak odporuje takýmto pravidlám chovania, ktoré povahu právnych noriem samé osebe nemajú.

Dohodnuté úroky sú odplatom za užívanie poskytnutie istiny, nemajú zabezpečovaciu funkciu a na to, že ich výška je v rozpore s dobrými mravmi nemá vplyv, že táto bola dobrovoľne dohodnutá. V súlade s dobrými mravmi je taká výška úrokov, ktorá predstavuje primeranú výšku odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny, teda ňou dôjde k zhodnoteniu požičaných peňažných prostriedkov bežným (obvyklým) spôsobom. V rozpore s dobrými mravmi, podľa súdnej praxe, je spravidla taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v čase ich dojednania, stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek.

Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Cena plnenia tak teda nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti a ani kontroly podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom.

Vychádzajúc zo štatistických údajov zverejnených na webovej stránke Národnej banky Slovenska boli priemerné úrokové sadzby pri úveroch (spotrebiteľské a iné úvery) uzatvorených na dobu nad 5 rokov v júni 2015, kedy bola predmetná zmluva uzavretá, v sadzbe 9,74 % ročne. Výška úrokovej sadzby pôžičky dohodnutá medzi veriteľom a žalovanou bola 23,06 % ročne. Úroková sadzba predmetného spotrebiteľského úveru je tak viac ako o 100 % vyššia ako priemerná sadzba úrokov pri úveroch poskytovaných bankami v rovnakom období. Súd je toho názoru, že takto dohodnutá výška úrokov v zmluve o pôžičke je neprimeraná a je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka

Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. XM U. zo dňa 31.07.2009, podľa ktorého: „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“

26. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto súd žalobu vo zvyšnej časti zamietol.

27. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danom prípade predmetom konania bolo zaplatenie sumy 3 533,04 eur s prísl. V priebehu súdneho konania žalobca zobral žalobu späť v časti istiny vo výške 995,60 eur z dôvodu, že žalovaná pred podaním žaloby uhradila sumu 248,90 eur (v tejto časti z procesného hľadiska zavinil zastavenie konania žalobca) a po podaní žaloby sumu 338,61 eur (v tejto časti z procesného hľadiska zavinila zastavenie konania žalovaná). Žalobca zobral žalobu späť aj pokiaľ sa jednalo o nárok na zaplatenie nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 390,12 eur s prísl. (v tejto časti z procesného hľadiska zavinil zastavenie konania žalobca). Súd následne žalobe vyhovel čo do uplatneného nároku žalobcu na zaplatenie príslušenstva uplatnenej pohľadávky, t.j. zákonného úroku z omeškania odo dňa nasledujúceho pop uplynutí dodatočnej lehoty na plnenie a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Úspech žalobcu v konaní tak predstavuje 10 % a úspech žalovanej predstavuje 90 %.

Súd v súlade s vyššie uvedenými ustanoveniami preto priznal žalovanej nárok na pomernú náhradu trov konania v rozsahu 80 % (90 % - 10 %) s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.